

Voorjaar 2012 in de kijker

- Wandelingen in Hof ter Saksen, zondagen 29 januari, 18 maart en 22 april
- Vogels voeren en beloeren, zondag 5 februari
- Snoeilessen, zaterdagen 18 februari en 17 maart
- Nacht van de geschiedenis, dinsdag 20 maart
- Cursus lever-, blad- en hauwmossen, donderdag 29 maart en zaterdag 31 maart
- Bloembollen: zomer- en herfstcollectie, donderdag 5 april
- Tentoonstelling Reflectie II in het kasteel, zaterdag 28 april tot zondag 6 mei
- Plantenruilbeurs, zondag 6 mei
- Tuinenreis naar Stoke-on-Trend, donderdag 17 mei tot zondag 20 mei
- Dag van het park, zondag 27 mei
- Insecten en hun natuurlijke vijanden, donderdag 31 mei
- Tentoonstelling Levende aarde in het kasteel, zondag 27 mei tot zondag 10 juni
- Floriade Venlo, zondag 3 juni
- Bijenlezing, maandag 4 juni
- Montmartre naar Hof ter Saksen, zondag 1 juli
- Natuurtochten dwars door België
- Brief van Simon

*Tuincafetaria open vanaf zondag 4 maart tot zondag 28 oktober
op zon- en feestdagen van 14 – 18 uur*

CURSUSSEN EN VOORDRACHTEN

Fruitsnoei in de hoogstamboomgaard

Zaterdag 18 februari 2012, 13.30 – 17 uur

De **vormsnoei** bij jonge hoogstamfruitbomen legt de basis voor de toekomst van de boom. Bij peren zal de harttak, de verlenging van de stam, behouden blijven. Bij appel verwijderen we de harttak na het tweede of derde groeijaar. Een evenwichtige opbouw van de kruin zorgt ervoor dat gesteltakken niet uitscheuren bij volle productie.

De **onderhoudssnoei** zorgt voor het evenwicht tussen groei en bloei (dus ook vruchtdracht) na de vorming van de boom.

Tijdens deze praktische snoeilessen zal ook het snoeigereedschap en de nodige hygiëne aan bod komen. Samen met uw snoeigereedschap verwachten we u bij positieve buitentemperaturen. Bij slecht weer is er een theoretische les voorzien.

- o *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Land- en tuinbouwcentrum Waasland*
- o *Lesgever: Jan Van Bogaert*
- o *Plaats: hoevegebouw Hof ter Saksen*
- o *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 11 februari 2012.*
- o *Deelname: 2,5 euro, incl. tekst . Warme drank zelf voorzien a.u.b.*

Snoei sierheesters en bomen

Zaterdag 17 maart 2012, 13.30 – 17 uur

Het leren inknippen van struiken of bomen die op een te kleine plaats staan komt hier niet aan bod. We ijveren namelijk voor de juiste plant op de juiste plaats. Wel wordt geleerd hoe we jonge heesters vormen tot volwassen struiken. Na de vorming proberen we door de onderhoudssnoei onze sierplanten zolang mogelijk vitaal te houden, met het maximum aan bloei en erop volgend de vruchten of sierlijke bladeren. Snoeien wordt bepaald door het bloeitijdstip van de plantensoort en de ouderdom van de takken waarop

bloemen gevormd worden. Ook de standplaats van de takken is bepalend of we diep of ondiep insnoeien.

De bomen in de siertuin vormen de ruggengraat van de tuin. Een levensduur van 50 jaar en meer zouden alle bomen moeten kunnen halen. Daarom is de **begeleidings snoei** zo belangrijk.

Het juiste snoeigereedschap zorgt voor zuivere snoeiwonden bij de plant en het gemakkelijke werk voor de tuinier. Voor deze praktijkcursus voorzie je **aangepaste kledij en je eigen snoeimateriaal**.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Land- en tuinbouwcentrum Waasland*
- *Lesgever: Jan Van Bogaert*
- *Plaats: oranjerie Hof ter Saksen*
- *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 1 maart 2012*
- *Deelname: 5 euro, incl. tekst en drankje in tuincafetaria*

Drank tijdens de nacht van de geschiedenis door het Davidsfonds

Dinsdag 20 maart 2012, 19.30 – 22 uur

Tijdens deze nacht van de geschiedenis neemt het Davidsfonds van Haasdonk een aantal dranken onder de loep. Deelnemers krijgen de gelegenheid om kennis te maken met enkele korte, maar zeer specifieke uiteenzettingen over diverse dranken door specialisten uit het Waasland. Je kan elke gastspreker aan het woord horen op de 3 verschillende locaties in Hof ter Saksen. De drie thema's:

Porto en wijn door Jan Maes : regio's – soorten – hoe maken we porto ? – nuttige tips bij aankoop - proeverij

Thee door Carine Opgenhaffen : ontstaan en oorsprong - verschillende smaken - vruchten - thee zetten - proeverij

Kruidenjenever door François Van den Broeck : verschillende smaken – ontstaan – proeverij

Rond 21.30 uur verzamelen we in de hoeve en genieten nog na van een broodje met koffie, thee of andere drank.

- o *Organisatie: Davidsfonds Haasdonk*
- o *Lesgevers: Jan Maes, Carine Opgenhaffen en François Van den Broeck*
- o *Plaats: oranjerie, kasteel en hoevegebouw Hof ter Saksen*
- o *Inschrijven noodzakelijk bij Lutgart Van Raemdonck T 03 775 19 36 of via Ivanraemdonck@hotmail.com voor 11 maart 2012*
- o *Deelname:10 euro voor leden, 12 euro voor niet-leden*

Lever-, blad- en hauwmossen in een notendop

Donderdag 29 maart 2012, 19.30 - 21.30 uur: theorie

Zaterdag 31 maart 2012, 10 – 15.30 uur: praktijk

Mossen roepen over het algemeen negatieve reacties op: hoe kan ik ze wegstrijken uit mijn gazon, van mijn dak, van tussen de opritklinkers ...

Hoogstens kunnen ze op enige sympathie rekenen bij bloemschikkers. Ook bij natuurstudie en -educatie worden ze zelden onder de loep genomen.

Ten onrechte, want mossen zijn boeiende organismen. Ze vormen een belangrijke schakel in veel ecosystemen en het zijn zeer gevoelige bio-indicatoren. Sommige mossen zijn ook bepalend voor hele ecosystemen en dit niet alleen in de venen. Een basiskennis van mossen is bovendien een handig middel om uitspraken te doen over bodem- en luchtverontreiniging, over potenties van natuurgebieden en over het welslagen van natuurbeheer.

Bovenal, mossen hebben dikwijls verrassende vormen en kleuren. “Small is beautiful” is een slogan die perfect past bij mossen. Mossen zijn leuk!

Wil je een sluiertje opgelicht zien van deze fascinerende wereld, dan is deze cursus iets voor jou! Tijdens de theoretische les gaan we het hebben over de verschillende groepen mossen die te herkennen zijn en hun verbazende vormenrijkdom. Het gaat dus over bladmossen, levermossen, slaapmossen,... en hoe deze planten zijn opgebouwd of hoe ze zich voortplanten. Verder besteden we aandacht aan hun ecologie, hun rol als bio-indicator en mossenbiotopen.

Tijdens deze les krijg je eveneens de gelegenheid om te bladeren door een aantal mossenboeken. De meeste ervan zal je tevergeefs in een bibliotheek zoeken!

De praktijkdag begint met een wandeling door Hof ter Saksen, waar we kennis maken met de meest algemene mossen. Nadien wordt getoond hoe je mossen kunt determineren met binoculair en microscoop. Iedereen kan alles perfect volgen op een groot scherm. Je zult versteld staan van de verborgen structuren die zich onder de microscoop zullen openbaren! De cursus wordt gegeven door Dirk De Beer, actief in het veld zowel voor mossen als hogere planten en Herman Stieperaere, tot zijn pensioen verantwoordelijk voor het mossenherbarium aan de Nationale Plantentuin te Meise. Beide zijn bestuurslid van de Vlaamse Werkgroep bryologie en lichenologie, de meest actieve mosgroep in Vlaanderen.

- o *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. CVN-Waasland*
- o *Lesgevers: Dirk De Beer en Herman Stieperaere*
- o *Plaats: oranjerie Hof ter Saksen*
- o *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 15 maart 2012.*
- o *Deelname: 7 euro/sessie, incl. syllabus en drankje in tuincafetaria.*

Bloembollen, deel 2

Donderdag 5 april 2012, 19.30 – 22 uur

Tijdens bloembollen deel 1 het voorbije najaar kwamen de voorjaarsbloeiende bol- en knolgewassen aan bod. Nu stellen we de zomer- en herfstbloeiende bolgewassen aan u voor. Gladiolen, *Dahlia* en *Canna* zijn de bekenden uit deze groep, maar de lijst is veel groter.

Wat mag je verwachten? Wel, een overzicht van het zomer- en herfstassortiment, met de daarbij horende verzorg- en bewaartips.

Bovendien leer je ook creatief omgaan met deze bolgewassen en maak je kennis met de ziekten en plagen.

- o *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Land- en tuinbouwcentrum Waasland*
- o *Lesgever: Jan Van Bogaert*
- o *Plaats: oranjerie Hof ter Saksen*

- *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 29 maart 2012*
- *Deelname: 5 euro, incl. tekst en drankje in tuincafetaria*

Insecten en hun natuurlijke vijanden in onze tuin

Donderdag 31 mei 2012, 19.30 – 22 uur

Kolonies plantensapzuigende insecten van welke soort ook zien de jonge blaadjes graag ontluiken in jouw tuin. Eens voorbij midzomer zie je meestal die lastigaards niet meer. Wie zijn ze, op welke planten vertoeven ze en wie zijn hun natuurlijke vijanden?

Deze wandelles wordt begeleid door Liesbet Van Remoortere die beroepsmatig de siertelers adviseert en begeleidt bij de geïntegreerde bestrijding van ziekten en plagen . Ze brengt je tot bij de belagers van onze tuinplanten.

Met loep en digitale microscoop gaan we deze wereld eens van dichterbij bekijken. Niet alleen de schadelijke maar ook de nuttige insecten komen hierbij aan bod.

Het wordt nog fascinerender wanneer je bij verschillende plantensoorten, onderaan de bladeren, de verschillende domatia ontdekt (domatia of nestplaatsen aangemaakt door de plant om roofinsecten te huisvesten). De organisatie voorziet voldoende loepen!

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Land- en tuinbouwcentrum Waasland*
- *Lesgevers:vakspecialisten Liesbet Van Remoortere (plagen bij bomen en struiken) en Jan Van Bogaert (bomen- en struikenkenner)*
- *Plaats: oranjerie Hof ter Saksen*
- *Inschrijven noodzakelijk via www.hortus-ter-saksen.be of info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85 voor 24 mei 2012*
- *Deelname: 5 euro, incl. tekst en drankje in tuincafetaria*

Bij de bij, interactieve lezing over bijen

Maandag 4 juni, 19.30 – 22 uur

Einstein zei: 'Wanneer de laatste bij sterft, heeft de mens nog vier jaar te leven.' Klopt dit? Is er reden om aan te nemen dat de bij met uitsterven bedreigd is? Wist je trouwens dat imker het tweede oudste beroep ter wereld is? Hoeveel imkers zijn er in Vlaanderen? En wat is nu eigenlijk het verschil tussen een bij en een wesp?

Antwoord op deze - en vele andere - vragen krijg je van een gepassioneerd imker. Tijdens de aanstekelijke lezing krijg je de mogelijkheid om in de reuzengrote bijenkorf van Hof ter Saksen te stappen.

- o *Organisatie: Vormingplus Waas-en-Dender i.s.m. Wase Imkersbond en groendienst Beveren*
- o *Lesgever: Willy Devriese*
- o *Plaats: hoevegebouw Hof ter Saksen*
- o *Inschrijven met code 12 06 04A tot 24 mei 2012 op T 03 775 44 84 van Vormingplus Waas-en-Dender. betaling zo snel mogelijk na inschrijving op BE 05 0014-0186-1275*
- o *Deelname: 8 euro (met korting: 4 euro)*

IN EN OM HOF TER SAKSEN

Vogels voeren en beloeven

Zondag 5 februari 2012, 10 – 16 uur

In het kader van de jaarlijkse nationale vogeltelling nodigen Natuurpunt-WAL en de Beverse groendienst je uit om in Hof ter Saksen kennis te maken met de vogels die er overwinteren. Net als vorige editie hoopt men opnieuw mezen, vinken, roodborstjes, sijzen, spechten, goudhaantjes, merels, boomklevers, gaaien en groenlingen te spotten. Je krijgt er de kans om in het park met telescoop en verrekijker de vogels te observeren. Bovendien staan natuurgidsen ter uwer beschikking om deskundige uitleg te geven.

- o *Organisatie: Natuurpunt-WAL en groendienst Beveren*
- o *Vogels kijken met natuurgidsen van Natuurpunt-WAL*
- o *Plaats: paviljoen links van de oranjerie in park Hof ter Saksen*
- o *Info: Jerome De Bock, T 03 775 97 47*
- o *Gratis deelname*

Natuurwandelingen in Hof ter Saksen

Zondag 29 januari 2012, 14 – 16 uur

Naast een kennismaking met het klavertje 4 dat Hof ter Saksen is, genieten we deze winterwandeling van de vroege bloeiers. Wie herkent de katjes van hazelaar en els, de bloemetjes van *Sarcococca*, de prachtige bloemtrossen van *Mahonia*, het stinkend nieskruid,...? De gids heeft ongetwijfeld aandacht voor de vele soorten en cultivars toverhazelaars die misschien wel onder een laagje sneeuw zitten. We leren dat niet de vorst, maar de dorst het plantenleven moeilijk maakt in de winter.

- o Gids: *Chris Van Nieuwenhuysse*

Zondag 18 maart 2012, 14 – 16 uur

Bloemen in alle kleuren, geuren en maten en dat niet alleen om de mens te plezieren! In de natuurtuin en de wandeldreven ontluiken de eerste bloemplanten in de graslanden: hondsdrif en madeliefje. In het arboretum maak je kennis met enkele soorten sierappel, *Rhododendron*, Chinese klokjes (*Forsythia*) en nog zoveel meer planten van de dag.

- o Gids: *Maria Picavet*

Zondag 22 april 2012, 14 – 16 uur

Het is volop lente en dat is te merken in Hof ter Saksen! De stinzenplanten meiklokje en salomonszegel staan prachtig in bloei in het nog steeds lichte beukenbos. Maak kennis met de bijzondere collectie in het arboretum. Staat de zakdoekjesboom in bloem? We gaan op zoek naar enkele *Cornus*- en *Camellia*soorten. Heel wat vaste planten vormen momenteel een bloeiende kruidlaag in de tuin. In de natuurtuin zijn al heel wat insecten actief.

- o Gids: *Anita Morjaen*

- o *Organisatie: CVN-Waasland*
- o *Verzamelaarsplaats: schuilhuis tegenover kasteel Hof ter Saksen*
- o *Info: groendienst Beveren, T 03 775 28 51 of christa.maes@beveren.be*
- o *Gratis deelname*

Plantenruilbeurs

Zondag 6 mei 2012, 10 - 18 uur

Op deze beurs worden plantenliefhebbers in de gelegenheid gebracht hun planten te verkopen of te ruilen. Zowel 1-jarigen, vaste planten, struiken, bomen, water- als kamerplanten komen in aanmerking. Standhouders bekomen een gratis standplaats en nemen deel voor een halve of een hele dag. In ruil hiervoor wordt een assortiment van 10 planten afgestaan voor een gezamenlijke ruilstand, waar je ook planten van arboretum Hof ter Saksen vindt. Informatieve stands waar planten duidelijk van een naamkaartje zijn voorzien of waar vlot advies kan ingewonnen worden, kunnen meedingen voor een prijs van de gemeente Beveren. 'Beveren zomert' sponsort leuke animaties.

- o *Organisatie: groendienst Beveren*
- o *Plaats: park Hof ter Saksen*
- o *Info: groendienst Beveren, T 03 775 28 51 of christa.maes@beveren.be*
- o *Standhouders schrijven in voor 6 april 2012*
- o *Gratis voor standhouders en bezoekers.*

Dag van het park

Zondag 27 mei 2012, 14 - 17 uur

Op deze dag van het park wil groendienst Beveren op een aangename manier kennis maken met de bezoekers van de tuin Hof ter Saksen. Volg een begeleid bezoek, maak kennis met www.plantcol.be of geniet van de animaties zoals natuuratelier e.a. Raadpleeg hieromtrent www.beveren.be vanaf mei 2012.

- o *Organisatie: groendienst Beveren*
- o *Plaats: park Hof ter Saksen*
- o *Info: groendienst Beveren, T 03 775 28 51 of christa.maes@beveren.be*
- o *Gratis deelname*

TENTOONSTELLINGEN

Reflectie II, kunstexpo in het kasteel

Schilderijen van Hendrik Cleiren

Op zaterdag 28 april, zondag 29 april, dinsdag 1 mei, zaterdag 5 mei en zondag 6 mei 2012, 14 - 18 uur.

Volgens journalist Paul F.T.M. Sevenhuysen zijn de schilderijen van Hendrik Cleiren figuratief, subtiel en grafisch. Een beperkt kleurenpalet gecombineerd met contrasten tussen transparantie en saturatie geven aan materie en realiteit een nieuwe emotie. Dit is kenmerkend voor zijn oeuvre.

Hendrik Cleiren is als realist gebonden aan de juiste vormen. Althans, deze grenzen legt hij zichzelf op. Hijzelf zegt hierover: "De figuratieve schilder wordt geen haarbreed toegegeven wat de vormen van het onderwerp betreft. Maar niettegenstaande deze schijnbaar beperkende smalle krijtlijnen geven de zoektocht naar compositie, eigen kleurgebruik en reflectie aan elk schilderij een aangrijpende emotie die gelinkt is aan herkenbaarheid". De onderwerpen van de meeste van zijn schilderijen zijn bijna alledaags: een portret van een mens of een dier, mensen op het strand, Venetië,...

- o *Exposant: Hendrik Cleiren*
- o *Plaats: Kasteel Hof ter Saksen*
- o *Info: hendrik.cleiren@gmail.com*
- o *Gratis inkom*

Levende aarde, kunstexpo in het kasteel

Van 27 mei tot 10 juni 2012, 14 - 17 uur op zon- en feestdagen. In juni ook op zaterdag open.

Chris Bonjean kiest voor de elementen vuur en lucht. Bij 'vuur' heeft ze vooral aandacht voor het verrassend schouwspel dat vulkanen opleveren, de hitte, het vuur dat de nacht kleurt. Bij 'lucht' krijgt het effect van het

mysterieuze noorderlicht haar aandacht. Ze verwerkt deze elementen in olieverfschilderijen.

Sjoerdje De Boer kijkt toe hoe de aarde omgaat met al wat de mens achteloos wegwerpt in het water en op het land, hoe het al dan niet opgenomen, verteerd of veranderd wordt. Dat inspireert haar en vaak krijgt dat wegwerpmateriaal een nieuw leven in haar kunst.

Yvonne Gerarts bekijkt onze aardbol vanuit de ruimte en merkt dan pas goed welke variatie die biedt : water, woestijnen, wouden, vruchtbaar land dat door de mens bewerkt wordt en de meest diverse oogsten oplevert. Ze geeft dat alles weer in suggestieve collages.

Nicole Hermans ziet de aarde als voedselproducent en focust vooral op basisvoeding zoals aardappelen en maïs. Beide worden genetisch gemanipuleerd. De daaruit voortvloeiende vervreemding van deze gewassen tracht ze in haar fotoreeks weer te geven.

Jeannine Schaillée maakt al jarenlang aquarellen en plein air. Ze stelt dan vast en 'ondergaat' wat de aarde biedt in verschillende omstandigheden en op heel verschillende plaatsen. Ze schildert ook soms met olieverf en de laatste jaren verwerkt ze haar indrukken vaak in grafische technieken als houtsnede, ets en monotype.

Leona Van Wauwe blijft zich verwonderen over die 'levende aarde'. Hoe die leeft, beweegt, wentelt en draait met water, zand, warmte en koude, zomer en winter. Hoe ze geeft en neemt. Hoe gul ze kan zijn maar dan weer verwoestend te keer gaat. Ze geeft impressies van dat alles weer in schilderijen, tekeningen en assemblages.

- o *Organisatie: Koninklijke Piet Stautkring i.s.m. groendienst Beveren*
- o *Exposanten: Chris Bonjean, Sjoerdje De Boer, Yvonne Gerarts, Nicole Hermans, Jeannine Schaillée en Leona Van Wauwe*
- o *Plaats: Kasteel Hof ter Saksen*
- o *Info: Leona.Vanwauwe@telenet.be of T 03 775 56 10 of 0479 48 45 17*
- o *Gratis inkom*

Montmartre naar (kasteel) Hof ter Saksen

Zondagen 1 juli , 5 augustus, 2 september 2012, 13 – 18 uur

Het derde jaar op rij organiseren de Sint-Janskunstvrienden i.s.m. gemeente Beveren de kunsthappening Montmartre in Hof ter Saksen. Het succes van de vorige jaren kon niet zonder gevolgen blijven. Het idee om kunst in open lucht te brengen bracht meer dan vijfenzeventig kunstenaars van alle pluimage samen en lokte meer dan vijfduizend bezoekers.

Ook dit jaar zullen jonge muziekgroepen en individuele muzikanten voor ambiance zorgen. De magie van de beeldende kunst, een vleugje muziek en de rust van het park vormen een unieke combinatie om van een uitzonderlijk evenement te genieten.

Iedere tekenaar, schilder, beeldhouwer, graficus, fotograaf of andere kunstbeoefenaar die werken en kunde wil tonen is van harte welkom. Alle deelnemers krijgen een standplaats van 4 m bij 4 m toegewezen, incl. een gratis tafel en vier stoelen. De standhouder brengt zelf tent, parasol, zeil of andere attributen mee om de eigen tentoonstelling op te stellen.

Voor de toeschouwer is het een originele manier om naar kunst te kijken en te genieten van een uitzonderlijke namiddag.

- *Organisatie: Sint-Janskunstvrienden i.s.m. gemeente Beveren*
- *Plaats: park of kasteel Hof ter Saksen*
- *Inschrijven als standhouder tot 14 dagen voor datum bij André Forsthoff, Azalealaan 19, 9120 Beveren of via nini.andre@telenet.be of T 03 775 36 20*
- *Gratis inkom*

TUINENREIZEN

Stoke-on-Trend en omgeving

Donderdag 17 mei tot zondag 20 mei

We nemen jullie dit jaar mee naar de Westelijke Midlands, waar de industriële revolutie zich sterk ontwikkelde in de 18^e en 19^e eeuw. Daardoor ontstonden er grote domeinen met bijzondere tuinen. Op de heenreis bezoeken we Stowe Gardens, de plaats waar de Engelse landschapstuin zowat ontstond.

Op de twee kerndagen zijn er bezoeken aan Biddulph Grange, de best bewaarde Victoriaanse tuin van Engeland en de Trentham Estate, waar de Italiaanse tuin in al zijn grootsheid is hersteld met de hulp van de bekende Nederlandse tuinarchitect Piet Oudolf. Tatton Park heeft een veelheid aan authentieke tuinen in verschillende stijlen en is er trots op de beste Japanse tuin van Europa (zeg maar Engeland) te hebben. Wollerton Old Hall is een kleine, maar schitterende jonge tuin, die we zeker niet mogen missen en the Dorothy Clive garden heeft al wat meer maturiteit ontwikkeld.

Op de terugweg gaan we langs in Warwick Castle. Er zijn enkele mooie tuinen en een prachtige oranjerie, maar vooral de levendige taferelen in het kasteel (verzorgd door Madame Tussaud) zijn een absolute must.

- o *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m.Reizen Verhoeven ICT A5741*
- o *Reisbegeleiding: Dirk De Roose*
- o *Deelname: 350 euro, supplement single 30 euro, alles inbegrepen behalve drank en middageten*
- o *Info: dirk.de.roose@scarlet.be, T 03 771 49 24*
- o *Inschrijving door storting van 100 euro op rekening BE 73 0682-2446-1360 van Hortus ter Saksen vzw met melding "Stafford". De rest te voldoen voor 15 april 2012. Inschrijven na info gezien slechts enkele plaatsen vrij.*

Floriade in Venlo

Zondag 3 juni , 8.30 – 19.30 uur

De Floriade is een 10-jaarlijks evenement, dat de Nederlandse tuinbouw in beeld brengt met flink wat internationale aanwezigheid. Op de vorige editie kwamen ongeveer twee miljoen bezoekers af van over de hele wereld.

Telkens merk je heel andere aspecten op. Voor het eerst in haar 50-jarig bestaan breekt de Floriade buiten de grenzen van de Randstad om plaats te vinden in Venlo, op anderhalf uur rijden van Beveren.

Het Floriadepark is 66 hectare groot en bestaat uit 5 unieke werelden, van elkaar gescheiden door bosgebied en met tientallen subthema's. De grote verhalen zijn: Relax & Heal, Green Engine, Education & Innovation, Environment en World Show Stage. Je beleeft het een beetje als de Floraliën in openlucht, maar dan gedurende een heel seizoen en met ingegroeide planten. Je ontdekt er zowel de nieuwste trends in de tuinaanleg als de modernste technieken in de (glas)tuinbouw en verschillende landen stellen er zichzelf voor met hun bloemenpracht.

- o *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m.CVN-Waasland*
- o *Reisbegeleiding: Dirk De Roose en Christa Maes*
- o *Afspraakplaats: parking station Beveren*
- o *Info: dirk.de.roose@scarlet.be, T 03 771 49 24*
- o *Inschrijving door storting van 35 euro op rekening BE 73 0682-2446-1360 van Hortus ter Saksen vzw met melding "Floriade". voor 1 mei 2012. Inschrijven na info*

NATUURTOCHTEN

Over 'Dwars door België' naar aanleiding van 15 jaar Hortus ter Saksen vzw in 2011 willen we graag nog het volgende zeggen:

We zijn reeds halfweg sinds we in Hoei de Maas hebben overgestoken. Er volgen nog talloze fraaie natuurplekjes in het gevarieerde lappendeken van onze Vlaamse landschappen tot we in juni de Nederlandse grens bereiken nabij de abdij van Postel. We sluiten deze memorabele tocht op een gezellige manier af in gasthof De Beiaard, vlakbij de abdij. Dus: een dag om niet te missen ! En misschien een ideale gelegenheid voor al wie ooit met Hortus meewandelde om stapschoenen en rugzak nog eens boven te halen! We kijken er naar uit !

zondag 8 januari 2012: Avernas-le-Bauduin – Hoegaarden, GR564/579/128

Via Orp-le-Grand en de Kleine Gete steken we in Heylisssem de taalgrens over en stappen verder naar Hoegaarden waar misschien een frisse pint Witbier op ons wacht!

0 Afspraak: 9 uur kerk Avernas (E40, afrit 28, Hannut)

0 Inschrijven bij Freddy T 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Zondag 5 februari 2012: Hoegaarden – Binkom, GR128/512

Holle wegen, verborgen plekjes natuur, overgang van Haspengouw naar Hageland... Langa de Jordaanbeek en Velp bereiken we Binkom.

0 Afspraak: 9 uur kerk Hoegaarden (E40, afrit 25)

0 Inschrijven bij Freddy T 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Zondag 11 maart 2012: Binkom – Bekkevoort, GR512/5.

WANDELTOCHT MET ONTBIJT!

Uitgestrekt glooiend Hageland, brede valleien en het prachtige Walenbos in voorjaarstooi.

We beginnen de dag met een gezamenlijk ontbijt bij Etienne thuis (deelname in de ontbijtonkosten: 5€).

0 Afspraak: 7.30 uur bij Etienne thuis (locatie wordt bij inschrijving doorgegeven)

Vertrek wandeling 9 uur aan kerk Binkom

0 Inschrijven bij Freddy T 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Zondag 1 april 2012: Bekkevoort – Vorst Laakdal, GR512/5E2

Een tocht boordevol Vlaams erfgoed! Scherpenheuvel, Zichem, de abdij en het bos van Averbode, het bijzonder mooie natuureservaat van Gerhagen, tot de vallei van de Grote Laak.

0 Afspraak: 9 uur kerk Bekkevoort

0 Inschrijven bij Freddy T 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Zondag 6 mei 2012: Vorst Laakdal – Mol Donk, GR561/MO

Via het Albertkanaal en de valleien van de Grote en Molse Nete bereiken we het gehucht Donk nabij het Studiecentrum voor Kernenergie in Mol.

0 Afspraak: 9 uur kerk Vorst-Laakdal (postcode 2430, E313 afrit 24)

0 Inschrijven bij Freddy T 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Zondag 10 juni 2012: Mol Donk – Abdij POSTEL & Nederlandse grens, EINDPUNT van “DWARS DOOR BELGIE”!

Langs het Zilvermeer en de Kempense kanalen, pastorale rust en stilte van de zandige Kempen, bereiken we de Nederlandse grens en sluiten onze “dwars-door-tocht” af in de cultureel-historisch bijzonder rijke omgeving van de abdij van Postel.

0 Afspraak: 9 uur kerk Mol Donk (St-Antoniusstraat, 2400-Mol)

0 Inschrijven bij Freddy T 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Zondag 9 september 2012: Luswandering Lier-Koningshooikt-Lier

Schilderachtig Lier op de samenvloeiing van de twee Netes, brengt ons naar de idyllische Itterbeek en talloze plekjes waar natuur en stilte heersen.

*0 Afspraak: **9.30 uur** aan het station van Lier op het Leopoldplein.*

0 Inschrijven bij Freddy T 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be

Bijdrage voor alle tochten: 1,25 euro per persoon of 2,5 euro per gezin.

BRIEF VAN SIMON

Beveren, oranjerie, december 2011

Beste,

2011: internationaal jaar van de bossen. Het doet me terugdenken aan de cursus natuurgids die ik ooit in vervlogen tijden volgde en waar de pertinente vraag gesteld werd: wat is een bos? Hoeveel bomen moet je hebben voor een bos? Zijn de Haasdonkse bossen bos? Ligt Hof ter Saksen in een bos? Een bosverbinding tussen Hof ter Saksen en Cortewalle: wat moeten we ons daar bij voorstellen?

Een paar bomen samen vormen pas een bos als ze een oppervlakte van 1/2 hectare beslaan. Je zou dit kunnen vergelijken met een voetbalveld vol met bomen. Sommige mensen zeggen ook dat je pas van een bos kan spreken als 64% van de lucht bedekt is met boomtoppen. Dat betekent dat wanneer je naar boven kijkt in een bos, iets meer dan de helft van de lucht groen moet zijn.

Het wordt duidelijk dat een bos meer is dan bomen alleen. In het bos leven naast bomen ook gewone planten en bloemen. Naast die grote verscheidenheid aan groen hebben ook verschillende dieren het bos als thuis. Zo leven er insecten, verschillende vogels en zelfs zoogdieren. Ze vinden er voedsel en bescherming. Iets formeler staat het in het bosdecreet van 13 juni 1990: de bossen, zijn de grondoppervlakten waarvan de bomen en de houtachtige struikvegetaties het belangrijkste bestanddeel uitmaken, waartoe een eigen fauna en flora behoren en die één of meer functies vervullen.

De vraag waar is er bos is dus nog actueel als je er de toestand in Beveren op napluist: 1% van de totale oppervlakte is bos waarmee we op de 283ste plaats belanden van de 308 Vlaamse gemeenten. Daarbij worden dan nog de 'bossen van Haasdonk' meegerekend: monocultuur van sparren zonder onderbegroeiing: geen bos. Arboretum: geen bos... Het geboortebos: kan

een bos worden als de onderbegroeiing gerespecteerd blijft en er insecten, vogels en zoogdieren kunnen huizen. Er is dus nog werk aan de winkel voor we over een geïntegreerde visie over het bos kunnen spreken.

Op het plateau Des Tailles woonde ik eens het bosparlement bij. Daar hadden alle bewoners en gebruikers van het bos hun stem: de planten kloegen dat ze in de naaldbossen te weinig licht hadden, de zwammen en de regenwormen hadden het zwaar met het verteren van dikke pakken naalden, de eik kloeg over de beuk die hem het licht afnam, de eekhoorns waren dan weer wel gelukkig met de naaldbomen, de reeën wilden meer jong onderhoud om aan te sabbelen, de everzwijnen meer dichte bossen, de jager minder recreatie... tot slot stemde iedereen voor een multiculturele en multifunctionele bossamenleving. Op de website van de vereniging voor bos in Vlaanderen vinden we minstens 12 functies voor het bos.

(www.vbv.be/bedreigdebossen) Maar na Ierland is Vlaanderen de bosarmste regio van Europa en na West-Vlaanderen de bosarmste van België, waarbij het Waasland nog uitblinkt in armoede. Een functie die hier zeker uitspringt is de waarde van het bos voor koolstofopslag en klimaatregeling. Een ouder doch interessant artikel vind je hier: <http://edepot.wur.nl/113997>

Blijkt dat als we ons autogebruik willen compenseren we ca. 1 ha bos per auto nodig hebben! Want als je het goed bekijkt: in het Carboon is er een enorme vastlegging van koolstof geweest die wij sinds de industriële revolutie netjes aan het opstoken zijn met het gebruik van kolen en aardolie. Als wij meer koolstof vrijmaken dan te binden dan werken we de veronderstelde normale klimaatafkoeling tegen. Of we hiermee gebaat zullen zijn is nog de vraag. CO₂-uitstoot zet een zichzelf versterkend proces op gang. De mens verscheen op het aardse toneel zo'n 40.000 jaar geleden, de aarde deed het toen al miljarden jaren zonder ons. Op langere termijn wordt de zon steeds warmer en groter. Over ruim een miljard jaar zou het daardoor op aarde zo warm zijn dat het grootste deel van het oceaانwater verdampt. Of we er dan nog zullen zijn zou wel eens van onszelf kunnen afhangen...

Met deze apocalyptische overwegingen sluiten we 2011 af; ik neem me voor in het geboortebos toch maar een geboortebom te planten voor mijn toekomstig kleinkind en hoop dat vele lezers dit zullen navolgen!

Lieve groeten,

Simon